

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 29 maja 1989 r.

w sprawie gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

Na podstawie art. 8 ust. 4 i art. 12 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 3 grudnia 1984 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 56, poz. 283, z 1985 r. Nr 59, poz. 296, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 19, poz. 131 i Nr 41, poz. 325 oraz z 1989 r. Nr 6, poz. 32 i Nr 34, poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Jednostka budżetowa może prowadzić działalność uboczną lub część działalności podstawowej w formie wyodrębnionego organizacyjnie i finansowo gospodarstwa pomocniczego na zasadach określonych w zarządzeniu.

2. Gospodarstwo pomocnicze może być utworzone w celu prowadzenia działalności w zakresie produkcji i usług świadczonych na zasadzie umożliwiającej pełne pokrywanie kosztów z osiągniętych dochodów własnych.

3. Dofinansowanie działalności gospodarstwa pomocniczego w formie dotacji z budżetu jest dopuszczalne tylko w przypadku, gdy odrębne przepisy przewidują określone dopłaty (np. do stołówek pracowniczych).

4. Jeżeli gospodarstwo pomocnicze świadczy usługi na rzecz jednostki budżetowej, odpłatność za te usługi może być pokrywana w formie dotacji w przypadku, gdy ta forma pozwala sprawniej i oszczędniej rozliczać należności za usługi.

§ 2. 1. Gospodarstwo pomocnicze tworzy się na podstawie decyzji:

- 1) kierownika jednostki budżetowej w przypadku, gdy koszty działalności gospodarstwa pokrywane będą w pełni z dochodów własnych uzyskiwanych ze sprzedaży produkcji lub usług,
- 2) właściwego ministra w zakresie podległych jednostek budżetowych budżetu centralnego lub terenowego organu administracji państwowej o właściwości ogólnej w zakresie jednostek budżetowych budżetów terenowych na wniosek kierownika jednostki budżetowej w przypadku, o którym mowa w § 1 ust. 3 i 4.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, powinny określać:

- 1) nazwę i siedzibę gospodarstwa pomocniczego,
- 2) nazwę i siedzibę jednostki budżetowej,
- 3) przedmiot działalności wyodrębnionej z zakresu działalności jednostki budżetowej,
- 4) składniki majątkowe przydzielone gospodarstwu przez jednostkę budżetową.

3. Nowo powołanemu gospodarstwu pomocniczemu może być przyznana jednorazowa dotacja z budżetu na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

4. Jednostka budżetowa może utworzyć więcej niż jedno gospodarstwo pomocnicze, jeżeli uzasadniają to rozmiary oraz charakter działalności.

§ 3. 1. Gospodarstwo pomocnicze może być zlikwidowane na podstawie decyzji jednostki upoważnionej do jego powołania.

2. Składniki majątkowe zlikwidowanego gospodarstwa pomocniczego przejmuje jednostka budżetowa.

§ 4. 1. Gospodarstwo pomocnicze posiada odrębny rachunek bankowy.

2. Bank otwiera rachunek dla gospodarstwa pomocniczego na podstawie decyzji o utworzeniu gospodarstwa.

3. Z rachunku gospodarstwa pomocniczego można dokonywać wypłat do wysokości sum zgromadzonych na rachunku.

4. Decyzja o likwidacji gospodarstwa pomocniczego stanowi dla banku podstawę do zamknięcia rachunku gospodarstwa oraz przekazania środków finansowych pozostałych po dokonaniu rozliczeń likwidacyjnych na rachunek dochodów budżetu centralnego lub terenowego, z którym powiązana jest jednostka budżetowa prowadząca to gospodarstwo.

§ 5. 1. Kierownika gospodarstwa pomocniczego powołuje oraz odwołuje kierownik jednostki budżetowej.

2. Umowy związane z działalnością gospodarstwa pomocniczego zawiera kierownik tego gospodarstwa.

3. Jeżeli rozmiar działalności gospodarstwa pomocniczego nie uzasadnia potrzeby zatrudniania kierownika i głównego księgowego, funkcje te mogą być powierzone pracownikom jednostki budżetowej.

§ 6. 1. Podstawą gospodarki finansowej gospodarstwa pomocniczego jest roczny plan finansowy, obejmujący przychody, rozchody, rachunek wyników, stan środków obrotowych i rozliczenia z budżetem.

2. Gospodarstwo pomocnicze planuje produkcję oraz sprzedaje wyroby i usługi po cenach ustalonych według ogólnie obowiązujących zasad. Sprzedaż na rzecz macierzystej jednostki budżetowej może być dokonywana według kosztów własnych.

3. Plan finansowy gospodarstwa pomocniczego zatwierdza kierownik jednostki budżetowej, z zachowaniem kwot wpłat do budżetu, dotacji z budżetu i wynagrodzeń, o których mowa w § 7 ust. 1 i 2.

4. Zasady i zakres opodatkowania gospodarstw pomocniczych określają ogólnie obowiązujące przepisy.

§ 7. 1. Po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu centralnego ministrowie ustalają planowane kwoty wpłat do budżetu, dotacji z budżetu oraz wynagrodzeń dla prowadzących gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych bezpośrednio im podległych.

2. Po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu terenowego terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej ustalają kwoty wpłat do budżetu, dotacji z budżetu oraz wynagrodzeń dla jednostek prowadzących gospodarstwa pomocnicze.

3. Jednostki budżetowe, o których mowa w ust. 1 i 2, podziela kwoty wpłat, dotacji i wynagrodzeń między prowadzone gospodarstwa.

4. Zasady opracowania planów finansowych gospodarstw pomocniczych oraz wzory tych planów ustalają przepisy dotyczące opracowania projektu budżetu centralnego i projektów budżetów terenowych.

5. Rozliczenia z budżetem gospodarstwa pomocniczego są planowane w budżecie w dziale i rozdziale określonym w zarządzeniu Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetu centralnego i budżetów terenowych, właściwym dla przeważającego rodzaju działalności danego gospodarstwa.

§ 8. 1. W planach finansowych gospodarstw pomocniczych mogą być dokonywane zmiany w ciągu roku lub mogą być realizowane wyższe od planowanych przychody i rozchody bez zmiany planów, pod warunkiem że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu ani zwiększenia dotacji.

2. Zmiany planu finansowego, inne niż wymienione w ust. 1, mogą być dokonywane tylko po uprzednim wprowadzeniu w obowiązującym trybie zmian w budżecie.

3. Zasady zwiększania wynagrodzeń regulują odrębne przepisy.

§ 9. 1. Zysk do podziału gospodarstwa pomocniczego przeznaczony jest:

- 1) 50% na wpłatę do budżetu, z uwzględnieniem przepisów ust. 2,
- 2) 50% na potrzeby własne gospodarstwa.

2. Gospodarstwa pomocnicze tworzone przy szkołach, zespołach ekonomiczno-administracyjnych szkół, jednostkach więziennictwa, zakładach dla nieletnich, internatach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych i zakładach służby zdrowia mogą przekazywać zyski w części przeznaczonej na wpłatę do budżetu:

- 1) na dochody środków specjalnych funkcjonujących w tych jednostkach budżetowych, jeżeli celem działalności tych środków specjalnych jest finansowanie poprawy warunków w wymienionych jednostkach,
- 2) na zwiększenie środków obrotowych gospodarstw pomocniczych,
- 3) na rachunek finansowania inwestycji z przeznaczeniem na inwestycje gospodarstwa pomocniczego.

3. Decyzje o przeznaczeniu zysku na potrzeby własne gospodarstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 2, podejmuje kierownik jednostki budżetowej.

§ 10. 1. Gospodarstwo pomocnicze, którego plan finansowy przewiduje wpłatę z zysku do budżetu, dokonuje tej wpłaty zaliczkowo co kwartał w wysokości 25% planowanej wpłaty rocznej, w terminie do ostatniego dnia każdego kwartału. Dla gospodarstw o sezonowym charakterze działalności kierownik jednostki budżetowej może ustalić odmienny podział wpłat z zysku w poszczególnych kwartałach.

2. Ostateczną roczną wpłatę z zysku do budżetu ustala się według zasady, o której mowa w § 9 ust. 1. Wpłaty tej dokonuje się w ciągu 5 dni po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego przez jednostkę nadrzędną.

3. Nadpłacona kwota zaliczkowych wpłat z zysku do budżetu podlega zaliczeniu na poczet wpłat roku następnego lub zwrotowi w terminie 5 dni od złożenia wniosku o jej zwrot.

4. Zasady i terminy wpłat ustalone w ust. 1—3 stosuje się również do dokonywania wpłat zysku na rachunek środków specjalnych.

§ 11. Dotacje budżetowe, o których mowa w § 1 ust. 3 i 4, przekazuje się gospodarstwu pomocniczemu raz na kwartał w wysokości 25% planowanej dotacji rocznej, nie więcej jednak niż uzasadnia to przebieg realizacji planu finansowego.

§ 12. Kontrolę prawidłowości rozliczeń z budżetem gospodarstw pomocniczych przeprowadzają:

- 1) izby skarbowe — w zakresie gospodarstw pomocniczych budżetu centralnego,
- 2) terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw finansowych — w zakresie gospodarstw pomocniczych budżetów terenowych.

§ 13. 1. Gospodarstwa pomocnicze nie dokonują odpisów amortyzacyjnych.

2. Inwestycje gospodarstw pomocniczych są finansowane na zasadach dotyczących finansowania inwestycji jednostek i zakładów budżetowych, z uwzględnieniem przepisu § 9.

3. Remonty kapitalne środków trwałych gospodarstw pomocniczych obciążają koszty działalności eksploatacyjnej tych gospodarstw.

§ 14. Gospodarstwa pomocnicze prowadzą księgowość zgodnie z typowym planem kont ustalonym dla tych gospodarstw i sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z przepisami o sprawozdawczości budżetowej.

§ 15. Przepisy dotyczące ministrów stosuje się również do kierowników urzędów centralnych.

§ 16. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 1984 r. w sprawie gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr 30, poz. 205).

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: A. Wróblewski